Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky

Posudek oponenta/ky diplomové práce

Autor/ka:	Barbora Špuláková
Název práce:	Vliv rodinného prostředí na emocionální vývoj dítěte předškolního věku
Obor:	Pedagogika předškolního věku se zaměřením na děti se speciálními potřebami
Rok:	2025
Vedoucí práce:	Šulcová Soňa, Mgr.
Oponent/ka práce:	Havigerová Jana Marie, doc. PhDr. Ph.D.

Obecné hodnocení 1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

Charakter práce:	teoreticko-empirická
Rozsah: 63 stránek.	odpovídající
Aktuálnost tématu:	1
Vytyčení cíle práce:	2
Jazyková a stylistická úroveň textu:	1
Celková odborná úroveň textu:	1
Celková formální úprava textu:	1

Prezentace vlastního názoru:	3
Použitá literatura: 39 titulů.	dostatečný počet, aktuální.
Přílohy (počet): 3	vhodné pro doplnění textu
Využitelnost pro praxi:	2

Teoretická část 1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

Kvalita zpracování teoretické části:	1
Použití citací v textu:	adekvátní
Kritické hodnocení použitých zdrojů:	3

Empirická část 1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

Stanovení cíle výzkumu:	2
Volba výzkumných metod:	1
Stanovení a popis výzkumného souboru:	1
Analýza a interpretace dat:	2
Formální zpracování grafů a tabulek:	2
Shrnutí zjištění:	2
Diskuse výsledků:	4

Celková kvalita zpracování výzkumu:	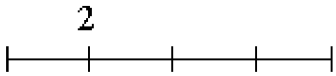

Závěrečné zhodnocení práce

Shrnutí:
Diplomová práce Bc. Barbory Špulákové se zabývá aktuálním tématem vlivu rodinného prostředí na emocionální vývoj předškolního dítěte. Autorka téma zvolila na základě vlastních zkušeností z praxe v mateřské škole, což práci dodává osobní rozměr a praktickou relevanci. Cíl práce je jasně vymezen – zkoumat projevy emočních schopností dětí předškolního věku a jejich souvislost s rodinným zázemím, přičemž výzkumná část detailně specifikuje zaměření na empatii a schopnost rozpoznávat a vyjadřovat emoce s ohledem na úplnost rodiny. Teoretická část je zpracována komplexně, pokrývá klíčové pojmy jako rodina, emocionální vývoj, emoce, empatie, regulace emocí, funkce rodiny a styly výchovy. Autorka pracuje s relevantní odbornou literaturou, která je adekvátně citována, ačkoliv v textu chybí výraznější kritické zhodnocení jednotlivých zdrojů. Přesto teoretický základ poskytuje přiměřený rámec pro empirickou část a dobře vysvětluje teoretické souvislosti zkoumané problematiky. Empirická část je koncipována pro mne trochu nejasně. Oceňuji formulaci hypotéz, což obykle implikuje kvantitativní přístup. Výzkum byl realizován metodou, kterou autorka označuje za kvalitativní, ale jedná se o poněkud nestandardní zpracování, které by spíše mohlo být označeno jako hybridní. Co se týká metod získání dat, kombinace pozorování v přirozeném prostředí mateřské školy, dotazníků pro učitelku a úkolů pro děti je metodologicky vhodná a odpovídá stanoveným cílům. Výzkumný soubor tvořilo 20 dětí, rozdělených na skupiny podle typu rodiny. Autorka zevrubně popisuje jednotlivé respondenty, popis zabírá podstatnou část práce. Analýza dat je provedena na úrovni, která je u tohoto oboru běžná. V popisu případů autorka přináší spíše subjektivní vnímání a závěry založené na dojmech bez jasnější provazby na evidenci, nicméně oceňuji to využitou příležitost vlastní pocity a myšlenky zachytit a uvažovat o jednotlivých dětech, naznačené interpretace poskytují zajímavý vhled. V části věnované kvantitativnímu zpracování jsou prezentovány popisy rozdílů mezi skupinami, avšak bez využití komplexnějších statistických metod, což nedává prostor k obecnějším závěrům, ponechává prostor pro hlubší statistickou analýzu v budoucím výzkumu. Jsem si vědoma, že studenti tohoto oboru nemají předmět, který by procvičoval analýzy dat (kvali ani kvanti). Výsledky jsou prezentovány pomocí grafů a tabulek, což je v tomto typu prací oblíbené. Shrnutí klíčových zjištění poukazuje na rozdíly v empatii a vyjadřování emocí mezi dětmi z úplných a neúplných rodin, osobně bych byla obezřetnější v hodnocení nalezených rozdílů (jde často o přibližně půl bodu na tříbodové škále). Autorka rezignuje na zodpovězení hypotézy - byly tedy hypotézy potvrzeny či zamítnuty. Diskuse výsledků je velice stručná a způsob zpracování evokuje myšlenku, že ji stvořila umělá inteligence spíše, než autorka sama. Postrádám v diskusi větší prostor, kde by autorka porovnávala své nálezy s existující literaturou (teoretickými poznatky i výsledky jiných výzkumů) s řádnými citacemi, kde by hlouběji rozvedla možné další faktory ovlivňující vývoj a sledované projevy dětí, nalezené rozdíly. Kvituji, že autorka diskutuje omezení výzkumu. Použitá literatura je pestrá a zahrnuje jak aktuální, tak klasické zdroje. Formální stránka práce odpovídá akademickým standardům. Celkově lze diplomovou práci hodnotit jako adekvátně zpracovanou a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Další náměty k obhajobě:
V popisech kazuistik často uvádíte své subjektivní dojmy ("působila na mě...", "zdálo se mi..."). Jak jste zajistila/zajistil, aby vaše vlastní pozorování a interpretace byla co nejobjektivnější a nebyla ovlivněna vašimi předpoklady?
Výsledky ukazují, že děti z úplných rodin měly celkově lepší výsledky v emočním vývoji. Nicméně, v kazuistikách uvádíte příklady dětí z úplných rodin (např. Filip, Jasmína), u kterých se objevovaly určité obtíže nebo specifické projevy a naopak, některé děti z neúplných rodin (Tadeáš, Marcus) projevovaly v mnoha oblastech pozitivní emoční projevy a dovednosti. Jak tyto případy zapadají do vašich obecných závěrů?

Podpis:

V Hradci Králové dne: 16. 05. 2025